

СТАНОВИЩЕ

от д-р Христо Йорданов Паунов –
доцент в Юридическия факултет на
Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“

за материалите, представени за участие в конкурс
за заемане на академичната длъжност „доцент“
в Юридическия факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски“
по област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки,
професионално направление 3.6 Право
(Обща теория на правото)

В конкурса за „доцент“, за нуждите на Юридическия факултет, обявен в Държавен вестник, бр. 57 от 26.06.2020 г., като единствен кандидат участва Симеон Ефимов Гройсман.

1. Общо описание на процедурата

Със заповед № РД-38-254/06.07.2020 г. на Ректора на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ (СУ) съм определен за член на научното жури на конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ в СУ по област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.6 Право (Обща теория на правото), обявен за нуждите на Юридическия факултет.

За участие в обявения конкурс документи е подал единствен кандидат: гл. ас. д-р Симеон Ефимов Гройсман от Юридическия факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски“.

Представеният от гл. ас. д-р гл. ас. д-р Симеон Ефимов Гройсман комплект материали на хартиен носител е в съответствие с Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“. На своето първо заседание, провело се на 08.09.2020 г., научното жури реши, че гл. ас. д-р Симеон Ефимов Гройсман покрива минималните изисквани точки по групи показатели, уредени в ППЗРАСРБ и въз основа на това се допуска до участие в конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“ по професионално направление 3.6 Право (Обща теория на правото).

2. Кратки данни за кандидата

Симеон Ефимов Гройсман е роден на 09.10.1987 г. Средното си образование е завършил в ЕГ „Гео Милев“ в гр. Добрич през 2006 г. Висше образование със специалност „Право“ е завършил през 2011 г. в Юридическия факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ със специализации по „Правораздаване“, „Публична администрация“ и „Международно право и международни отношения“.

Симеон Гройсман е бил докторант по Обща теория на правото към Юридическия факултет на Софийския университет „Св. Климент охридски“. Придобил е ОНС „доктор по право“ през 2016 г. В момента е главен асистент в ЮФ на СУ „Св. Климент Охридски“ и в Академията на МВР. Вписан е като адвокат в Софийската адвокатска колегия.

Видно от представената биография, преподавателската и научната дейност на гл. ас. д-р Симеон Ефимов Гройсман са в областта на Общата теория на правото, Философията на правото, Общото учение за държавата. Той има обществена активност, свързана с професионалната му насоченост и научно-преподавателската му дейност. Кандидатът има богат опит в преподавателската дейност, което е предпоставка и гаранция за доброто качество на практическите и теоретичните занятия със студентите.

Гл. ас. д-р Симеон Гройсман е утвърден преподавател, отличаващ се с високата си академичност, професионализъм и ерудиция. През годините, в които работи в Юридическия факултет на СУ, той е подготвял и възпитавал поколения млади юристи, въвеждайки ги в тънкостите на правната материя, което представлява принос в правната сфера и особено в сферата на юридическото образование и запазването на неговите добри традиции.

2. Обща характеристика на хабилитационния труд на кандидата

Хабилитационният труд, който гл. ас. д-р Симеон Гройсман е представил за участие в конкурса, е със заглавие „Право и власт“ и подзаглавие „От неограничената държава до постмодерното върховенство на правата“ (София, „Сиела Норма“ АД, 2020 г., ISBN 978-954-28-3131-7). По своя обем, тематика и с оглед наличието на научен редактор (доц. д-р Мартин Белов), трудът съответства на формалните изисквания към научния жанр „монография“, уредени в § 1, т. 10 от допълнителните разпоредби на ЗРАСРБ.

Представеният монографичен труд се състои от въведение, седем раздела, заключение и библиография. Книгата разглежда съотношението „право-власт“ на плоскостта на понятийния анализ на общата теория на правото, на философскоправните проблеми за ограничаването на властта чрез правото и относимото развитие на правните идеи. Авторът посочва, че основният замисъл на книгата се състои във формулирането на „прокелзенианска“ правна теория по въпроса за отношението между правото и властта, поставен на границата между общата теория на правото и правната философия.

В Раздел първи на монографията, озаглавен „Методологическа основа на изследването“ са представени основните юридически понятия, използвани в книгата. Авторът прави разграничение между научните области на общата теория на правото и философията на правото като науки. Той очертава базовите юридически понятия и пораждащите се във връзка с тях властовни въпроси. Самостоятелен параграф (§ 4.) е отделен за юридическия метод като основен метод за правния позитивизъм.

„Право и власт – понятийни основи на проблема“ е наименованието на Раздел втори на монографията. В него се изследва въпросът за това какво представлява властта като социално и нормативно явление, разграничени са видовете власт с акцент върху фактическите и нормативните власти. Авторът задълбочено изследва и анализира основни конструкции като „право и легалност“, „правото като властови ред“, „принудата като дефинитивен признак на властовото понятие за правото“ и др.

В Раздел трети на монографията, озаглавен „Potestas et Auctoritas“ д-р Гройсман разглежда основно разграничение между тези две властови понятия („potestas“ - политическата власт, способна да налага решения чрез принуда и сила, и „auctoritas“ - моралната сила, основана на признанието или престижа на човек) в западноевропейската култура. Подробно са коментирани неговия исторически произход, съвременните езикови измерения и трудна преводимост. Тук особено изтъкват езиковите познания и компетенции на автора.

Правя извода, че представената монография е съобразена с предназначението си очертае ролята на конституционното правосъдие в областта на защитата на основните права – в този смисъл хабилитационният труд на д-р Симеон Гройсман съдържа редица научни постижения. Разработките на отделните раздели се характеризират с многостранност, задълбочени изложения и анализи и научна добросъвестност.

Пълнотата и широката рамка, в която проблемите са изследвани, представлява принос в Общата теория на правото и благоприятна познавателна среда за студентите.

Съдържащите се в труда изводи, направени от автора, представляват принос в науката с голяма степен на познавателност. Хабилитационният труд се отличава с добър правен език; написан е стегнато и с ерудиция; съдържанието на отделните раздели свидетелства за задълбочени знания, за научно и правно мислене, за способност на автора да анализира изследвания предмет и да синтезира изводи и препоръки с вникване и анализ на научните проблеми. Хабилитационният труд на д-р Симеон Гройсман представлява научно изследване на фундаментен за Общата теория на правото въпрос; изследването е на широка основа, направено е с вещина и ерудиция.

4. Други публикации на кандидата във връзка с конкурса

Освен с хабилитационния труд „Право и власт. От неограничената държава до пост-модерното върховенство на правата“ (София, „Сиела Норма“ АД, 2020 г., ISBN 978-954-28-3131-7)“, д-р Симеон Гройсман участва в конкурса и с 11 публикации. Те са поместени в периодични правни списания и сборници, а именно: **„Републиканска законност и извънредна власт: разсъждения върху макиавелисткия прочит на римската диктатура“**, *Ius Romanum, Iuventutes* 2017, с. 1-12; **„Правните принципи като целеви правни предписания“** – В: Научни четения на тема „Правни норми и правни принципи“, съст. Пл. Панайотов, Д. Вълчев, Кр. Манов, С. Гройсман, С.: УИ "Св. Кл. Охридски", 2017, с. 333-349; **„Наказателното право като защита на ценности“** – В: Научни четения в памет на Венелин Ганев и Никола Долапчиев, Пл. Панайотов, Д. Вълчев, С. Гройсман, Кр. Манов, С., УИ "Св. Кл. Охридски", 2017, с. 292-312. Г7 - Рецензиран научен сборник, вписан в НРСп. на НАЦИД; **„Право и власт: диалектика на граничността“** – В: Право и граници, съст. Д. Вълчев и С. Гройсман, С., УИ "Св. Кл. Охридски", 2018, с. 163-186; **„Властта да се наказва и властта да се възпитава“** – В: Съвременни предизвикателства пред наказателното законодателство, съст. Пламен Панайотов, Георги Митов, Николета Кузманова, С., УИ „Св. Кл. Охридски“, с. 275-290. Г7 - Рецензиран научен сборник, вписан в НРСп. на НАЦИД; **„Вездесъщата администрация“**, *Ius Romanum*, 1/2018, с. 548-591; **„Sovereignty of Law and the Legal State: A Contemporary Point of View on the Theory of Hugo Krabbe“** – In: *Rule of Law at the Beginnings of the Twenty-First Century*, ed. M. Belov, Eleven International Publishing, 2018, pp. 45-68; **„Засимвол(ич)ната власт на българското наказателно право“** – В: Научни четения на тема „Санкциите в правото“, съст. Пл. Панайотов, Д. Вълчев, Кр. Манов, С. Гройсман, С.: УИ "Св.

Кл. Охридски", 2019, с. 403-417; „**Legal Realism versus Legal Ideology: On Explanatory Models of Judicial Activism**“ – In: The Role of Courts in Contemporary Legal Orders, ed. M. Belov, Eleven International Publishing, 2019, pp. 139-152; „**Право и власт: К идее В. С. Нерсисянца о постстарных теориях права**“ – В: Юридическая наука в современном мире: Россия и Болгария, Москва, Проспект, 2020, с. 266 - 282.

В публикациите на д-р Симеон Гройсман се разработват въпроси и правни конструкции по основни теми на теорията на правото и философията на правото. Като обща характеристика на публикациите на д-р Гройсман, предоставени за участие в конкурса, отбелязвам че разработваните теми са особено значими за същността на държавата и правото. Изследвани са задълбочено, многостранно, с познаване освен традициите на теорията, а също и практиката на други страни, с характерната за автора научна прецизност и изчерпателност. Разпространяват знания и култура. Кандидатът участва с публикации, които освен на български език, са писани на английски и руски език – факт, който откроява и езиковите компетенци и умения на д-р Гройсман.

Тук трябва да се отбележи и още един положителен факт, свързан с публикациите на гл. ас. д-р Симеон Гройсман – цитиран е многократно от редица автори в български и чуждестранни издания. От гледна точка на наукометричните показатели, той участва в конкурса с три пъти повече цитирания от минимално необходимите – това още веднъж показва значимостта на научната продукция на кандидата.

5. Бележки и препоръки

В хабилитационния труд са посочени значително количество исторически факти, свързани с излаганите в някои от разделите въпроси, които в определени части от труда биха могли да бъдат леко редуцирани, предвид факта, че изследването е насочено към систематизацията и анализа в общотеоретичен аспект на правото и властта - от неограничената държава до постмодерното върховенство на правата.

Относно изводите, направени в монографията, може да се посочи, че някои от тях са добре аргументирани, но при други би могла да се добави и повече правна аргументация.

Една бележка от техническо естество - някои от бележките под линия не са оформени според стандартите за библиографско цитиране.

Посочените бележки и препоръки не могат да променят извода, че кандидатът гл. ас. д-р Симеон Ефимов Гройсман притежава достатъчни научни и преподавателски качества за придобиване на академичната длъжност „длъжност“.

6. Заключение

Документите и материалите, представени от гл. ас. д-р Симеон Ефимов Гройсман отговарят на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски. Кандидатът в конкурса е представил достатъчен брой научни трудове, публикувани след материалите, използвани при защитата на ОНС „доктор“. В работите на кандидата има научни и приложни приноси, които са получили признание, като представителна част от тях са публикувани в списания, научни сборници и самостоятелни издания. Теоретичните му разработки имат приложимост, като част от тях са пряко ориентирани към учебната работа. Научната и преподавателската квалификация на гл. ас. д-р Симеон Гройсман е несъмнена. Постигнатите от него резултати в учебната и научно-изследователската дейност, съответстват на специфичните изисквания на Юридическия факултет, приети във връзка с Правилника на СУ за приложение на ЗРАСРБ.

След запознаване с представените в конкурса материали и научни трудове, анализ на тяхната значимост и съдържащи се в тях научни, научно-приложни и приложни приноси, намирам за основателно да дам своята положителна оценка и да препоръчам на Научното жури да изготви доклад-предложение до Факултетния съвет на Юридическия факултет за избор на гл. ас. д-р Симеон Ефимов Гройсман на академичната длъжност „доцент“ в Софийския университет „Св. Климент Охридски“ по професионално направление 3.6 Право (Обща теория на правото).

Изготвил становището: .....

(доц. д-р Христо Паунов)

10.10.2020 г.

гр. Пловдив